

УДК 338.48(477)

Похлестова О.-ст. гр. XI-16

Криворізький державний педагогічний університет

ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Науковий керівник: кандидат соціологічних наук, доцент

Грабовець І. В.

Pokhliestova O.

Kyvyv Rih National Pedagogical University

TOURIST BUSINESS IN UKRAINE: THE STATE AND PROSPECTS

Supervisor: Candidate of sociological sciences, docent.

Grabovets I.

Ключові слова: Туристичний бізнес, потенціал країни.

Keywords: Tourist business, the country's potential.

Зарубіжний досвід у сфері туристичного бізнесу показує, що конкурентоспроможність країн у сфері подорожей та туризму формується на підставі ряду показників, що характеризують сприятливість середовища в країні для розвитку туризму, державну політику, інфраструктуру та наявні природні, культурні ресурси.

Уперше незалежна Україна заявила про себе як про самостійного партнера на ринку туризму на Варшавському туристичному ярмарку і туристичному салоні в Познані в 1993 році, уклавши понад 300 контрактів, переважно з приймання туристів у країні.

Основою відродження туристичної індустрії стало створення державного комітету з туризму, розробка закордонних актів, що регулюють туристичну діяльність, ліцензування підприємств, установ, фірм і компаній сфери туризму.

У 1994 році почалася атестація готельно-туристичних підприємств, було організовано перший в Україні Міжнародний туристичний салон "Україна-94", в роботі якого взяли участь 79 фірм із 26 країн Європи, Азії, Африки, Північної Америки, а також 226 вітчизняних фірм. Ці заходи сприяли піднесенню сфери туризму (у 1994 р. кількість туристів, які відвідали Україну, в чотири рази перевищила рівень 1992 р.) [4].

Україна сьогодні не створює відповідної конкуренції з туризму багатьом країнам Центральної та Східної Європи, що межують із нею, в яких скасовано візові вимоги до громадян Сполучених Штатів, Канади і країн-членів Європейського Союзу, інтенсивно здійснюється маркетинг туристичних послуг та продуктів. Світовий досвід засвідчує, що індустрію туризму можна розвивати і в період економічних криз, оскільки витрати на створення одного робочого місця тут у 20 разів менші, ніж у промисловості, а оборотність інвестиційного капіталу в 4,2 рази вища, ніж в інших галузях господарства.

Україна має вигідне географічне та геополітичне розташування, розвинуту транспортну мережу, володіє значними природно-рекреаційним та історико-культурними ресурсами. Забезпечити належну віддачу від цього потужного потенціалу, використати його в інтересах активного відпочинку та оздоровлення можна лише за чіткої організації туризму, створення і зміцнення матеріально-технічної бази, залучення до неї досвідчених і кваліфікованих кадрів, тобто за умови ефективного управління туризмом.

Завдяки поступовій активізації туристичної діяльності в Україні протягом останніх років значно зріс рівень зайнятих працівників у туристичній галузі. Аналіз показників зайнятості у туристичній галузі дозволяє зробити висновок про те, що внесок у загальнонаціональний ринок зайнятості ще досить незначний порівняно з розвиненими країнами [1]. Це пов'язано передусім із сезонністю туристичної діяльності, що у свою чергу веде до вивільнення певної частини зайнятих та втрати кваліфікованого персоналу.

Аналіз показує, що у 2014 році порівняно з 2013 роком кількість іноземців, які відвідали Україну зменшилась на 11959720 осіб або на 51,5%. Це пояснюється окупацією території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та тимчасово окупованими територіями у Донецькій та Луганській областях. Тенденція до зменшення спостерігається до 2015 року та складає, у порівнянні до 2014 року, 283221 осіб (2,3%). У 2016 році порівняно з 2015 роком кількість іноземців, які відвідали Україну зросла на 904810 осіб (7,3%), а у 2017 році, порівняно з 2016 роком зростання відбувається, але складає лише 896546 осіб (6,7%) [2,3]. Як бачимо, чисельність зменшилась на 8264 особи (0,6%). Таким чином, розвиток туристичної індустрії України впродовж останнього часу можна охарактеризувати в цілому, як позитивний.

Внесок туристичної індустрії України експертами оцінюється у 1,3 млн. дол. США або 1,4% ВВП, в українській сфері туризму зайнято 214,4 тис. осіб або 1,2% від загального числа зайнятих. Для порівняння, у Польщі туристична сфера оцінена у майже 8 млн. дол. США або 1,7% ВВП, зайнятість – 275, 4 тис. осіб або 1,7%; у Туреччині – 35,9 млн. дол. США або 5% ВВП, зайнятість – майже 600 тис. осіб або 2,3% від зайнятого населення [3].

Подальший розвиток демократії, політична стабільність, визначення пріоритетних напрямків економічного розвитку, майбутній вступ України до НАТО та розвиток плідних відносин з ЄС - все це забезпечить створення високоприбуткової туристичної галузі, яка задовольнить потреби внутрішнього та міжнародного туризму, з урахуванням природно-кліматичного, рекреаційного, соціально-економічного та історико-культурного потенціалу країни, її національних особливостей [5].

Незважаючи на значний потенціал, туристична галузь України має цілий ряд проблем, нагальне вирішення яких покращить перспективи її розвитку вже найближчим часом. Тому, стратегічною метою розвитку туристичної індустрії в Україні можна визначити створення конкурентоспроможного на світовому ринку туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби населення країни, забезпечити на цій основі комплексний розвиток територій та їх соціально-економічних інтересів при збереженні екологічної рівноваги та історико-культурного довілля.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арбузова Ю.В. Перспективні напрями розвитку зеленого туризму в Україні / Ю.В. Арбузова, В.Д. Яковенко // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. - 2014. - Вип.3(4). - С.120-128.
2. Двоєзерська В. С. Тенденції державного регулювання розвитку туризму і діяльності курортів в Україні / В. С. Двоєзерська // Держава та регіони: серія „Державне управління”. — №1. — 2010. — С. 20 — 24.
3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
4. Богуш Д. Міжнародний імідж України: проблеми і перспективи / Д. Богуш // Всеукраїнська Експертна Мережа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.experts.in.ua/inform/news/detail.php?ID=81606>
5. Закон України "Про туризм" // http://tourlib.net/zakon/pro_turyzm.htm